

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40P/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122201985
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagypová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122201985.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. K., N.. XX.XX.XXXX, bytom ako rodičia, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov: V. Q. K., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. X/XXA, S. - Š., a otec H. K., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. X/XXA, S. - Š., o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje maloletému dieťaťu K. K., N.. XX.XX.XXXX za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov.

Pobyt sa vykoná v Súkromnom liečebno - výchovnom sanatóriu, Centrum pre deti a rodiny Senec, so sídlom Diaľničná ulica 1, Senec.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 40P/23/2022 - 20 zo dňa 11.04.2022 rozhodol súd o vydaní neodkladného opatrenia, ktorým nariadil rodičom maloletého dieťaťa odovzdať dieťa do starostlivosti zariadenia, Súkromného liečebno - výchovného sanatória Senec, so sídlom Diaľničná ulica 1, Senec. Súd tak rozhodol na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec zo dňa 05.04.2022 (ďalej aj „ÚPSVaR“ alebo „úrad“). Zároveň súd rozhodol o začatí konania vo veci samej o uloženie výchovného opatrenia nariadením pobytu maloletému dieťaťu.

2. Úrad odôvodnil podnet na začatie konania vo veci samej tým, že život, zdravie a priaznivý vývoj maloletého K. je ohrozený a narušený, pričom existuje dôvodná potreba zabezpečiť riadne plnenie povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom. Maloletý K. pochádza z nemanželského vzťahu matky Q. K., nar. XX.X.XXXX a otca H. K., nar. XX.XX.XXXX. Zo vzťahu pochádza sedem detí. Z prvého vzťahu má matka ešte jedno dieťa, ktoré je zverené starej matke do náhradnej osobnej starostlivosti. Matka je toho času opäť gravidná, je poberateľkou rodičovského príspevku a otec je nezamestnaný. V máji 2021 sa otec vrátil z výkonu trestu odňatia slobody. Matka bola od 23.03.2022 do 04.04.2022 vo výkone trestu odňatia slobody v Leopoldove, ale z dôvodu gravidity bola prepustená a výkon trestu jej bol odložený na jeden rok. Rodina žije v rodinnom dome, kde v spoločnom dvore žijú aj starí rodičia so svojimi už dospelými deťmi. Štreniami v rodine bolo zistené, že domácnosť je riadne zariadená, nechýbali základné potraviny a hygiena bola na požadovanej úrovni. Starostlivosť o deti je zo strany rodičov dostatočná, snažia sa v rámci svojich možností riadne starať o deti, ale ide o málo podnetné rodinné prostredie a absentuje výchova detí. Maloleté deti K. sú riešené na oddelení ÚPSVaR od roku 2016. V roku 2018 sa maloletý K. dopustil prečinu krádeže spolu s rodičmi, ale pre nedostatok veku bola vec odložená. Od decembra 2018 sa zhoršila dochádzka maloletého K.N.. Za mesiac december 2018 mal 37 neospravedlnených hodín. Po pohovore sa jeho dochádzka upravila, no opäť zhoršila v máji 2019, kedy mal 16 neospravedlnených hodín. K výraznému zhoršeniu dochádzky prišlo od apríla

2021, kedy Základná škola M. Š. zaslala oznámenie o neplnení povinnej školskej dochádzky maloletým K.. V oznámení uvádza, že maloletý má za apríl 2021 15 neospravedlnených hodín. Dňa 09.06.2021 zaslala základná škola oznámenie o neplnení povinnej školskej dochádzky K., keď za obdobie od 26.04.2021 do 31.05.2021 mal 100 neospravedlnených hodín. V posudku zo dňa 14.06.2021 základná škola uviedla, že počas dištančného vzdelávania sa maloletý nezúčastňoval vyučovania, neplnil si školské povinnosti, spolužiakom sa vyhrážal, správa sa neprimerane. Za mesiac jún 2021 mal maloletý K. 62 neospravedlnených hodín. Pri šetrení pomerov v rodine sa rodičia vzájomne obviňovali. Následne ÚPSVaR o. i. uvádza, že matka sa spolu so synom dostavila 20.08.2021 na oddelenie úradu. Oboja boli oboznámení s posudkom zo školy ako aj oznámením o neplnení povinnej školskej dochádzky. Matka uviedla, že syna posielala do školy, pripraví ho, ale syn nerešpektuje rodičov a aj keď ho išiel odprevadiť otec do školy, tak syn utiekol. Prečo sa takto syn správa, nevedela uviesť. Uskutočnili pohovor s maloletým K., ten uviedol, že sa mu nechce chodiť do školy, ale konkrétny dôvod nemal. Bolo mu dohovorené ohľadne riadneho plnenia školskej dochádzky a bol oboznámený s tým, že ak u neho nepríde k náprave, tak môže byť riešený inými výchovnými opatreniami. Prisľúbil nápravu. Dňa 12.10.2021 zaslala Základná škola M. Š. ďalšie oznámenie o neplnení povinnej školskej dochádzky maloletým K.N.. Maloletý má podľa oznámení za september 2021 54 neospravedlnených hodín, za január 2022 21 neospravedlnených hodín, za február 2022 97 neospravedlnených hodín. Záškoláctvo u maloletého pretrváva. Rodičia odbornú pomoc, ktorú by zabezpečovalo Centrum pre deti a rodiny Pečeňady, odmietli. Vzhľadom na tieto skutočnosti navrhli maloleté dieťa vyňať z rodiny za účelom odbornej diagnostiky.

3. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom v neospravedlnenej neprítomnosti rodičov vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrenia UPSVaR k odvolaniu rodičov, oznámením Súkromného liečebno-výchovného sanatória, Centrum pre deti a rodiny Senec zo dňa 03.05.2022 ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

4. Z vyjadrenia úradu zo dňa 27.04.2022, ktoré je vyjadrením aj k odvolaniu matky voči uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, vyplynulo, že maloletý K. mal za mesiac marec 102 neospravedlnených hodín. K využitiu výchovného opatrenia - dohľadu mal úrad za to, že by si neplnil svoj účel, keďže rodičia výchovu syna nezvládajú. Matka je odsúdená za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže. V rodinnom prostredí nie je dosiahnuteľné plnenie povinnej školskej dochádzky.

5. Súkromné liečebno-výchovné sanatórium, Centrum pre deti a rodiny Senec dňa 06.05.2022 oznámilo, že maloletý K. bol odovzdaný do starostlivosti ich zariadenia dňa 03.05.2022.

6. Podľa § 37 ods. 3 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo § <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov.

7. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnoprávnej ochrane detí“), ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

8. Podľa § 32 ods. 5 veta druhá zákona o sociálnoprávnej ochrane detí, ak je dieťa umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu na základe rozhodnutia o uložení výchovného opatrenia,

sleduje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately účel výchovného opatrenia tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol súd v rozhodnutí o jeho uložení, informoval súd o plnení účelu výchovného opatrenia.

9. Z vykonaného dokazovania zisťovaného skutočného stavu dospel súd k právnomu záveru, že v tomto konaní je potrebné dočasne odňať maloleté dieťa zo starostlivosti rodičov nariadením pobytu v zariadení zameranom na odbornú diagnostiku. Z podania úradu zo dňa 05.04.2022, ktorého tvrdenia ani jeden z rodičov nespochybnil, vyplynulo, že rodina K. je od roku 2016 monitorovaná orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v snahe obmedziť a odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú vývin maloletých detí K., konkr. H. K., ktorý je toho času už plnoletý a o rok mladšieho K.. Maloletý K. je tretím dieťaťom z ôsmich živonarodených detí matky, pričom matka je toho času gravidná. Z dôvodu gravidity bola matka dňa 04.04.2022 prepustená z výkonu trestu odňatia slobody a výkon trestu jej bol odložený na jeden rok. Súd mal v konaní nesporne preukázané, že maloletý K. stratil návyk na dochádzku do školy a na prípravu na vyučovanie, čo sa preukázateľne vykázalo po prechode z dištančnej formy vyučovania na prezenčnú formu vyučovania v apríli 2021. Z oznámení základnej školy o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky bolo nesporné, že maloletý K. nie je toho času schopný samostatne a zodpovedne si plniť školské povinnosti v rodinnom prostredí, ktoré orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zhodnotil ako málo podnetné. Od apríla 2020 do februára 2022 prerušovane pracovali štátne orgány v núdzovom režime pri vyhlásenom núdzovom stave krajiny z dôvodu epidémie COVID-19. Napriek tomu, pri evidovanom nevyhovujúcom stave rodiny K. a nedostatočných schopnostiach rodičov zabezpečiť priaznivý sociálny vývin maloletého K., bola rodičom a maloletému dieťaťu opakovane ponúknutá pomoc pri riešení výchovných problémov a možnosť nadviazať spoluprácu s Centrom pre deti a rodiny Pečeňady (ďalej aj „CDR“). Terénni pracovníci CDR potvrdili ochotu s rodinou spolupracovať a poskytnúť odborné metódy na podporu riešenia výchovných problémov, sociálnych a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahoch. Na vopred zorganizovanú prípadovú konferenciu dňa 24.11.2021 sa však rodičia nedostavili. Preto uskutočnili šetrenie v rodine, kde v domácom prostredí oboznámili rodičov so spoluprácou s CDR Pečeňady. Matka so spoluprácou nesúhlasila, otec súhlasil. Matka uviedla, že zvláda starostlivosť o deti vrátane K. a ak sa jeho dochádzka nezlepší, súhlasí s jeho umiestnením do zariadenia. Pokiaľ matka mala v novembri 2021 za to, že je v jej silách zabezpečiť riadne plnenie si školských povinností maloletým K., z doložených oznámení základnej školy za obdobie november 2021 až marec 2022 mal súd preukázané, že maloletý K. si školské povinnosti neplní, a nielen že nedochádza k zlepšeniu jeho dochádzky, práve naopak, počet neospravedlnených vyučovacích hodín u maloletého K. rástol až na 102 hodín za mesiac marec 2022.

10. Z tohto dôvodu dospel súd k záveru, že prijatie akéhokoľvek výchovného opatrenia súdom v zmysle § 37 ods. 2 zákona a rodine spočívajúceho napr. v nariadení dohľadu či napomenutím rodičov a maloletého dieťaťa by bolo neehospodárne, neefektívne, nie nápomocné a preto nie v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Je tiež potrebné zohľadniť, že maloletý K. sa dovŕšením 14-teho roku života dňa 10.04.2022 stal osobou trestne zodpovednou, pričom v minulosti sa podieľal na trestnej činnosti spolu s rodičmi. Je nielen právom, ale aj povinnosťou rodičov neumožniť dieťaťu viesť záhaľčivý spôsob života a dbať na všestranný vývoj maloletého dieťaťa, poskytovať mu sústavnú a dôslednú starostlivosť. Pokiaľ si rodičia rodičovské povinnosti riadne neplnia, nespupracujú so školou, s terénnymi pracovníkmi mesta Hlohovec, odmietajú spoluprácu s CDR Pečeňady, v takom prípade pri zhoršujúcom sa plnení si povinností maloletým dieťaťom bolo povinnosťou súdu zasiahnuť v najlepšom záujme dieťaťa aj proti vôli rodičov a maloletého K. odňať dočasne z ich starostlivosti do starostlivosti zariadenia určeného na diagnostiku maloletého dieťaťa s primárnym účelom vybudovanie návyku u maloletého dieťaťa na dochádzku do školy a na prípravu na vyučovanie tak, aby tieto dve povinnosti si maloletý plnil následne aj v rodinnom prostredí, na dobu najviac šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

11. O trovách konania rozhodol súd v zmysle generálnej klauzuly vyjadrenej v § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Účastníci si nárok na náhradu trov konania neuplatnili, v konaní im žiadne trovy nevznikli, nakoľko sa nezúčastnili ani pojednávania a konanie je vecne oslobodené od platenia súdnych poplatkov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú vykonateľným rozhodnutím, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať na súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko, návrh na výkon rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu.